

Shaping a more livable world.

Issuance Date: December 8, 2023
Closing Date: January 31, 2024
Closing Time: 23:59 Kyiv time

Subject:

Request for Applications (RFA) Number RFA-FSR-003
Supporting Ukrainian Leasing as an Important Financing
Instrument for MSMEs' Recovery and Development

Reference:

Issued Under Financial Sector Reform Activity USAID
Contract No. 72012122C00002

The USAID Financial Sector Reform (FSR) Activity, implemented by DAI Global LLC, is a five-year program (2022-2027) that supports long term systemic changes in Ukraine's economy by transforming the country's financial sector into a more modern, well-functioning, competitive market that is aligned with European Union and international standards. Interventions funded by FSR are implemented in collaboration with Government of Ukraine financial sector authorities and regulators, the Ministry of Economy, banks, non-bank financial companies, and with business and civil society organizations. FSR coordinates its activities with international financial institutions including the U.S. Development Finance Corporation, the World Bank, multilateral and bilateral lenders and donors, and financial sector standards-setting bodies. FSR is currently focused on stabilizing the Ukrainian financial sector and developing programs to support financing for micro, small, and medium-size enterprises (MSMEs) for economic recovery.

Brief Statement of Purpose

The primary purpose of the proposed grant activity is to enhance availability, affordability, and efficiency of leasing services for Ukrainian MSMEs so that they may invest in the equipment they need to increase domestic sales, exports and create new jobs.

Leasing is an important instrument for MSMEs to gain access to medium- to long-term financing for purchasing equipment (transport vehicles, agricultural and other machinery). Bank financing in Ukraine is primarily for working capital (less than 10% of the 5-7-9 program's loans are granted for investment purposes), whereas leasing specifically serves investment financing purposes. Leasing is also a way for the companies with little or no collateral to access finance. Unlike bank credit products, leasing is more focused on an asset valuation and less on the financial standing of a particular client (lessee). Therefore, leasing providers are, in general, more flexible, and faster than bank-lenders. Also, non-bank leasing companies often provide services to MSMEs, such as leasing non-standard equipment, – thus providing access to finance to a broader category of MSMEs.

Дата публікації: 8 грудня 2023 року
Дата закінчення приймання заявок:
31 січня 2024 року
Час закінчення приймання заявок:
23:59 за київським часом

Тема:

Запит на подання грантових заявок (ЗПЗ) № RFA-FSR-003 Підтримка лізингу в Україні як важливого інструменту фінансування для відновлення і розвитку ММСП

Посилання:

Опубліковано в межах Проєкту USAID «Реформування фінансового сектору», контракт № 72012122C00002

Проєкт USAID «Реформування фінансового сектору» (FSR), що впроваджується компанією DAI Global, – це п'ятирічна програма, яка підтримує довгострокові системні зміни в економіці України шляхом трансформації фінансового сектору у більш сучасний, добре функціонуючий, конкурентний ринок, який відповідає стандартам Європейського Союзу і міжнародним стандартам. Заходи, що фінансуються Проєктом FSR, впроваджуються у співпраці з державними органами України і регуляторами, які працюють у фінансовому секторі, Міністерством економіки, банками, небанківськими фінансовими установами, а також з бізнес-асоціаціями та організаціями громадянського суспільства. Проєкт FSR координує свою діяльність з міжнародними фінансовими організаціями (МФО), у тому числі з Американською корпорацією фінансування розвитку, Світовим банком, багатосторонніми і двосторонніми кредиторами та донорами, а також із органами, що встановлюють стандарти у фінансовому секторі. Проєкт FSR наразі зосереджений на стабілізації українського фінансового сектору і розробці програм для підтримки фінансування мікро-, малих і середніх підприємств (ММСП) заради економічного відновлення.

Коротке викладення мети

Основною метою запропонованої грантової діяльності є підвищення доступності, економічності та ефективності лізингових послуг для українських ММСП, що забезпечить їм можливість інвестувати в обладнання, необхідне для збільшення обсягу продажів на внутрішньому ринку, експорту та створення нових робочих місць.

Лізинг є важливим інструментом доступу ММСП до середньо- та довгострокового фінансування для придбання обладнання (транспортних засобів, сільськогосподарської та іншої техніки). Банківське фінансування в Україні надається переважно для поповнення оборотного капіталу (на інвестиційні цілі надаються менше 10% кредитів за програмою «5-7-9%»), тоді як лізинг обслуговує саме інвестиційні цілі. Лізинг також є способом доступу до фінансування для компаній, що мають невелику заставу або взагалі її не мають. На відміну від банківських кредитних продуктів, лізинг більше орієнтований на оцінку активів і менше на фінансовий стан конкретного клієнта (лізингоодержувача). Тому лізингові компанії, як правило, діють гнучкіше та швидше, ніж банки-кредитори. Крім того, небанківські лізингові компанії часто надають

Despite the benefits of leasing, the use of this product in Ukraine is limited, accounting for 0.9% of GDP in 2022. In comparison, leasing ranged from 2.5% to 7.4% of GDP in Ukraine's neighboring countries (Poland – 2.5%, Latvia – 4.3%, Lithuania – 5.1%, Estonia – 7.4%) in 2022. Ukrainian leasing is represented by about 20 banks and non-bank players (leasing companies).

In 2023, the Government of Ukraine relaunched the "Affordable Leasing Program" to stimulate leasing market development. The program provides interest rate compensation of up to 9-11% per annum for MSMEs that use leasing. The interest rate may be decreased to 5-7% per annum for priority sectors of the economy (agriculture, processing industries and renewal of war-affected assets). The Business Development Fund is the operator of the Program through authorized partners that include banks and leasing companies. However, the program is structured in a way that makes it more accessible to banks, with most non-bank leasing companies unable to participate due to interest rate requirements. The program limits the participation to lessors with maximum base rates (the market rate of the lessor the program will buy down) of 22-28 % per annum. However, this maximum base rate is lower than what many non-bank leasing companies and even some banks provide. As a result, the program is primarily accessed by the largest banks with large and lower-cost funding through deposits, leaving more agile and less conservative smaller banks and leasing companies out.

The following are the main challenges that constrain leasing development in Ukraine:

1. Limited access to financing (refinancing) for non-bank leasing companies.

Leasing companies face significant limitations in securing funding for operations and business development. One important reason for this is the underdeveloped debt and capital markets in Ukraine, as well as a lack of interest from local banks in funding leasing companies. Notably, Ukrainian banks lack specific units dedicated to collaborating with the leasing industry or treating them as a business client; leasing companies rely mostly on personal arrangements when seeking bank loans, issuing debt instruments, or applying securitization schemes. A similar situation exists with International Financial Institutions (IFIs) that are reluctant to engage with independent Ukrainian leasing companies due to their relatively small size.

2. Lack of risk cover / guarantee instruments for leasing companies.

The absence of guarantee instruments has a negative impact on two aspects of leasing businesses: leasing companies cannot utilize guarantees to attract external financing, and they cannot take on more risks from their clients without guarantee mechanisms. As of October 1, 2023, the total state guarantee portfolio for banks amounts to UAH 32 billion. These guarantees cover bank loans totaling up to UAH 66 billion, representing around 50% of the

ММСП такі послуги, як лізинг нестандартного обладнання, забезпечуючи таким чином доступ до фінансування ширшому колу ММСП.

Попри переваги лізингу, використання цього продукту в Україні є обмеженим, і у 2022 році становило 0,9% ВВП. Для порівняння у країнах-сусідах України у 2022 році на долю лізингу припадало від 2,5% до 7,4% ВВП (Польща – 2,5%, Латвія – 4,3%, Литва – 5,1%, Естонія – 7,4%). Український лізинг представляють близько 20 банків та небанківських структур (лізингових компаній).

Програма передбачає компенсацію відсоткової ставки в розмірі до 9-11% річних тим ММСП, які користуються лізингом. Для пріоритетних секторів економіки (сільське господарство, переробна промисловість та відновлення постраждалих в результаті війни активів) відсоткова ставка може бути знижена до 5-7% річних. Фонд розвитку підприємництва є оператором цієї програми через уповноважених партнерів, до яких належать банки та лізингові компанії. Однак програма побудована таким чином, що є доступнішою для банків, оскільки більшість небанківських лізингових компаній не можуть брати в ній участь через вимоги щодо відсоткових ставок. Програма обмежує участь лізингодавців максимальними базовими ставками (ринкова ставка лізингодавця, яка компенсується за рахунок програми) на рівні 22-28% річних. Втім, ця максимальна базова ставка є нижчою за ту, що пропонують багато небанківських лізингових компаній і навіть деякі банки. В результаті, доступ до програми мають насамперед найбільші банки з великими обсягами дешевших завдяки депозитам ресурсів, а більш гнучкі, не такі консервативні, але менші за розміром банки та лізингові компанії залишаються осторонь.

Нижче наведені основні проблеми, які стримують розвиток лізингу в Україні:

1. Обмежений доступ небанківських лізингових компаній до фінансування (перевіщення).

Лізингові компанії стикаються зі суттєвими обмеженнями із забезпеченням фінансування операцій та розвитку бізнесу. Однією з важливих причин цього є нерозвиненість ринків боргових зобов'язань і капіталу в Україні, а також відсутність зацікавленості місцевих банків у фінансуванні лізингових компаній. Слід зазначити, що в українських банках відсутні спеціальні підрозділи, які б співпрацювали з лізинговими компаніями або розглядали їх як бізнес-клієнта; лізингові компанії здебільшого покладаються на особисті стосунки при отриманні банківських кредитів, випуску боргових зобов'язань або застосуванні схем сек'юритизації. Схожа картина спостерігається і з боку міжнародних фінансових установ (МФУ), які неохоче співпрацюють з незалежними українськими лізинговими компаніями через їх відносно малий розмір.

2. Відсутність інструментів покриття ризиків/гарантування для лізингових компаній.

Відсутність інструментів гарантування негативно впливає на два аспекти лізингової діяльності: лізингові компанії не можуть використовувати гарантії для залучення зовнішнього фінансування і без механізму гарантування вони не можуть брати на себе більше ризиків своїх клієнтів. На 1 жовтня 2023 року загальний обсяг портфелю державних гарантій для банків дорівнював 32 млрд гривень. Ці гарантії покривають банківські кредити на загальну суму до 66 мільярдів гривень, що становить

portfolio cover. However, these are not available to leasing companies.

3. High cost of leasing financing.

Currently, the cost of leasing is high for MSMEs. This is particularly true for non-bank leasing companies. Banks might offer leasing at 20-23.5% per annum plus a commission of 1-1.5% (insurance and other costs not included), despite leases being fully secured by the asset. The situation with non-bank leasing companies is different: during 2022, non-banks leasing companies' cost of funds was close to 25-26% per annum. Risk costs, lessor margin, and insurance tariff drove the final rates for MSMEs to up to twice the bank rate for certain types of equipment. To make leasing more affordable for various categories of MSMEs (including those not eligible for bank loans or the 5-7-9 compensation), it is important to bring down the cost of leasing as even the best market rates (without state compensation) are hardly affordable for MSMEs' medium- to long-term investments.

4. New regulatory requirements for financial leasing providers come into force on January 1, 2024.

Leasing companies must introduce internal regulations outlining stronger risk management, control, and reporting processes. The National Bank of Ukraine (NBU), as the regulator, will monitor the reputation and professional adequacy of top management and key owners. The NBU will also possess a wide range of grounds for terminating licenses or imposing penalties on non-compliant companies. For medium and small companies, the establishment of internal risk, control, and compliance systems represents a significant organizational and financial burden. While the intention behind new regulations is to enhance transparency in the market, they may inadvertently become additional obstacles for both new and existing players.

5. Limited awareness by MSMEs of the advantages of leasing services and products.

Medium and small leasing providers have limited resources to promote their MSME products and communicate a positive image of leasing services. Those with better products or terms are unable to market themselves to potential MSME clients.

As a result of grants implemented under this RFA, FSR wants to achieve the following goals:

1. Make leasing a more accessible and useful instrument for MSMEs to invest in the fixed assets they require to increase sales, exports and create jobs, as well as to modernize production, increase efficiency and profitability.
2. Increase the capabilities of leasing companies to attract additional financing and/or risk sharing from external sources to increase the availability and decrease the cost of leasing to MSMEs.
3. Expand opportunities for providing leasing financing to MSMEs.
4. Assist with solutions for leasing companies to develop product(s) and service(s) that directly support MSMEs.

близько 50% покриття портфеля. Однак вони не доступні для лізингових компаній.

3. Висока вартість лізингового фінансування.

Наразі для ММСП вартість лізингу є високою. Особливо це стосується небанківських лізингових компаній. Банки можуть пропонувати лізинг під 20-23,5% річних плюс комісія в розмірі 1-1,5% (без урахування витрат на страхування та інших витрат), незважаючи на те, що договори лізингу повністю забезпечені активами. Ситуація з небанківськими лізинговими компаніями інша: протягом 2022 року вартість коштів небанківських лізингових компаній становила близько 25-26% річних. Вартість ризику, маржа лізингодавця та страховий тариф призводили до того, що для ММСП кінцеві ставки для певних видів обладнання могли вдвічі перевищувати банківську ставку. Щоб зробити лізинг більш доступним для різних категорій ММСП (включаючи тих, хто не відповідає критеріям отримання банківських кредитів або компенсації за програмою «5-7-9%»), важливо знизити вартість лізингу, оскільки навіть найкращі ринкові ставки (без державної компенсації) навряд чи є доступними з фінансової точки зору для середньо- та довгострокових інвестицій ММСП.

4. З 1 січня 2024 року набувають чинності нові регуляторні вимоги для надавачів послуг фінансового лізингу.

Лізингові компанії зобов'язані запровадити внутрішні нормативні документи, що визначають більш ефективні процеси управління ризиками, контролю та звітності. Національний банк України (НБУ), як регулятор, здійснюватиме моніторинг ділової репутації та професійної придатності вищого керівництва і ключових власників. НБУ також матиме широкий спектр підстав для анулювання ліцензій або накладення штрафних санкцій на компанії, які не дотримуються вимог. Для середніх і малих компаній запровадження внутрішніх систем управління ризиками, контролю та комплаєнсу є значним організаційним і фінансовим навантаженням. Хоча метою нових нормативних документів є підвищення прозорості на ринку, вони можуть ненавмисно стати додатковими перешкодами як для нових, так і для існуючих гравців.

5. Обмежена обізнаність ММСП про переваги лізингових послуг та продуктів.

Середні та малі лізингодавці мають обмежені ресурси для реклами своїх продуктів, орієнтованих на ММСП, та створення позитивного іміджу лізингових послуг. Ті, що мають кращі продукти або умови, не здатні пропонувати їх на ринку потенційним клієнтам ММСП.

В результаті реалізації грантів в рамках цього ЗПЗ Проєкт FSR прагне досягти наступних цілей:

1. Зробити лізинг більш доступним та корисним інструментом для ММСП для здійснення ними інвестицій в основні засоби, необхідні для збільшення продажів, експорту, створення робочих місць, а також для модернізації виробництва, підвищення ефективності та прибутковості.
2. Підвищити спроможність лізингових компаній залучати додаткове фінансування та/або розподіляти ризики за рахунок зовнішніх джерел з метою розширення доступу та зниження вартості лізингу для ММСП.
3. Розширити можливості надання лізингового фінансування ММСП.

Please refer to Section D – Program Description for a complete statement of goals and expected results.

Pursuant to 2 CFR 700.13, it is USAID policy not to award profit under assistance instruments such as grant awards. However, all reasonable, allocable, and allowable expenses, both direct and indirect, which are related to the grant program and are in accordance with applicable cost standards (2 CFR 200 Subpart E for all US-based and for non-US based non-profit organizations, and the Federal Acquisition Regulation (FAR) Part 31 for for-profit organizations), may be paid under the grant.

For non-US organizations, the Standard Provisions for Non-US Nongovernmental Recipients will apply. For US organizations, 2 CFR 200 and the Standard Provisions for U.S. Nongovernmental Recipients will apply. See Annex 8 for Standard Provisions.

The expected duration of DAI support or the period of performance of the grant is approximately 12 months. The funded amount per grantee may be up to USD 1 million. Shorter and longer durations may be considered on a case-by-case basis. DAI reserves the right to fund any or none of the applications submitted. DAI anticipates awarding the following types of grants under this RFA: Fixed Amount Award (FAA), In-Kind Award, a blend of FAA and In-Kind, or a Standard Award based on an applicant's financial and management capacity, which will be determined during a pre-award screening. DAI will require all recipients of awards to provide minimal reporting for up to three years to track the medium-term impact of award and report to USAID.

For the purposes of this program, this RFA is being issued and consists of this cover letter and the following:

Section A – Grant Application Instructions
Section B – Special Grant Requirements
Section C – Selection Process
Section D – Program Description

Annexes:

Annex 1 – Application Form
Annex 2 – Workplan Example
Annex 3 – Budget Information and Budget Notes Instructions
Annex 4 – Detailed Budget (Excel provided separately)
Annex 5 – Accounting System and Financial Capability Questionnaire for DAI Grant Recipients
Annex 6 – CV
Annex 7 – Application Checklist
Annex 8 – Mandatory Standard Provisions and Certifications, Assurances, Other Statements of the Recipient
Annex 9 – Instructions for Obtaining a Unique Entity ID (SAM)- DAI'S Vendors, Subcontractors and Grantees

4. Надати допомогу лізинговим компаніям у розробці продуктів та послуг для безпосередньої підтримки ММСП.

Прохання дивитися Розділ Г – Опис Програми, що містить повний виклад мети й очікуваних результатів.

Відповідно до Кодексу федеральних нормативних актів (2 CFR 700.13), політика USAID не передбачає отримання прибутку за такими інструментами допомоги як гранти. Однак усі обґрунтовані, розподілені та допустимі витрати, як прямі, так і непрямі, які стосуються грантової програми та відповідають чинним стандартам витрат (2 CFR 200, підрозділ Е — для всіх американських і неамериканських неприбуткових організацій, а також Положення про федеральні закупівлі (FAR), частина 31 — для прибуткових організацій), можуть бути покриті коштом гранта.

Для неамериканських організацій застосовуватимуться Стандартні положення для неамериканських неурядових отримувачів. Для американських організацій застосовується Кодекс федеральних актів (2 CFR 200) і Стандартні положення для американських неурядових отримувачів. Дивіться Стандартні положення у Додатку 8.

Очікувана тривалість підтримки DAI або період виконання гранта становить приблизно 12 місяців. Сума фінансування на одного грантоотримувача може становити до 1 мільйона доларів США. Питання щодо коротшого і довшого термінів може розглядатися в кожному конкретному випадку індивідуально. DAI залишає за собою право профінансувати будь-яку із поданих грантових заявок або не профінансувати жодної. За цим ЗПЗ DAI передбачає надання таких типів грантів: грант із фіксованою сумою (FAA), грант у натуральній формі, поєднання грантів з фіксованою сумою і в натуральній формі або стандартний грант на основі фінансових та управлінських можливостей учасника конкурсу, які буде визначено під час попереднього оцінювання. DAI вимагатиме від усіх отримувачів грантів надавати мінімальну звітність за період до трьох років, щоб відстежувати середньостроковий вплив гранта та звітувати перед USAID.

Для цілей зазначеної програми цей ЗПЗ складається з цього супровідного листа й наступних розділів і додатків: Розділ А. Інструкції щодо грантових заявок
Розділ Б. Спеціальні вимоги до грантів
Розділ В. Процес відбору
Розділ Г. Опис програми

Додатки:

Додаток 1. Форма грантової заявки
Додаток 2. Приклад Плану роботи
Додаток 3. Вказівки стосовно інформації про бюджет та приміток до бюджету
Додаток 4. Детальний бюджет (надається окремо у форматі Excel)
Додаток 5. Анкета щодо системи бухгалтерського обліку і фінансових можливостей для грантоотримувачів DAI
Додаток 6. Форма резюме
Додаток 7. Контрольний перелік для подання грантової заявки
Додаток 8. Обов'язкові стандартні положення та засвідчення, гарантії, інші заяви отримувача

Annex 10 – Self Certification for Exemption from Unique Entity ID (SAM) Requirement

Applications must be submitted to DAI via e-mail to FSR_Applications@dai.com not later than 23:59 Ukraine time on January 31, 2024. Applications and Annexes thereof shall be submitted in pdf (preferred) or other electronic format in English (preferred) and/or Ukrainian. It is required to write the name of institution, name of the project and number of the RFA in the subject of the e-mail (application without indicated information will not be considered under the evaluation process).

Issuance of this RFA does not constitute an award commitment on the part of DAI, nor does it commit DAI to pay for costs incurred in the preparation and submission of an application. Further, DAI reserves the right to reject any or all applications received. Applications are submitted at the risk of the applicant. All preparation and submission costs are at the applicant's expense.

Any questions concerning this RFA should be submitted in writing not later than **December 15, 2023**, to the FSR grants department, email address FSR_Applications@dai.com (subject: **Question on RFA-FSR-003**). Answers to the submitted questions will be published on FSR's Facebook page no later than **December 26, 2023**.

On **December 19, 2023, at 14:00** USAID FSR staff will hold an online Q&A session regarding this RFA where potential applicants may ask questions and obtain detailed information about the application process. Please register using this [link](#).

Thank you for your interest in the USAID Financial Sector Reform (FSR) Activity.
Sincerely,

Robert Bond, Chief of Party

Додаток 9. Інструкції з отримання Унікального ідентифікаційного коду суб'єкта SAM для постачальників, субпідрядників і грантоотримувачів DAI
Додаток 10 – Заява про звільнення від виконання вимоги щодо отримання Унікального ідентифікаційного коду суб'єкта SAM.

Заявки потрібно подати до DAI на адресу електронної пошти: FSR_Applications@dai.com не пізніше 23:59 за київським часом 31 січня 2024 року. Заявки та додатки до них мають подаватись у форматі pdf (бажано) або в іншому електронному форматі англійською (бажано) та/чи українською мовою. У темі електронного листа потрібно зазначити назву установи, назву проєкту та номер ЗПЗ (заявка без цієї інформації під час оцінювання розглядатися не буде).

Публікація цього ЗПЗ не зобов'язує DAI надавати грант, а також не зобов'язує DAI оплачувати витрати, понесені під час підготовки та подання заявки. Крім того, DAI залишає за собою право відхилити будь-які або всі отримані заявки. Учасник конкурсу подає заявки на свій власний ризик. Усі витрати на підготовку та подання оплачує учасник конкурсу власним коштом.

Будь-які запитання щодо цього ЗПЗ потрібно надсилати в письмовій формі до грантової команди Проєкту FSR на електронну адресу: FSR_Applications@dai.com (Тема: Запитання щодо RFA-FSR-003) не пізніше **15 грудня 2023 року**. Відповіді на надіслані запитання будуть опубліковані на сторінці Проєкту FSR у Фейсбукі не пізніше **26 грудня 2023 року**.

19 грудня 2023 року о 14:00 співробітники Проєкту USAID FSR проведуть онлайн-сесію відповідей і запитань стосовно цього ЗПЗ, під час якої потенційні учасники зможуть поставити запитання та отримати детальну інформацію стосовно процесу подання грантових заявок. Прохання реєструватися за цим [ПОСИЛАННЯМ](#).

Дякуємо за ваш інтерес до Проєкту USAID «Реформування фінансового сектору» (FSR).
З повагою,

Роберт Бонд, Керівник Проєкту

Section A – Grant Application Instructions

1. Application Procedure

A. Completion and submission of applications

Eligibility Requirements

This RFA is issued as a public notice to ensure that all interested and qualified applicants have a fair opportunity to submit applications for funding. Eligible organizations could include, but are not limited to, banks, non-bank financial institutions, and other organizations that serve the financial sector in Ukraine. Potential partners that are currently legally registered and operating in Ukraine and that have experience in providing leasing services to MSMEs in Ukraine will be given preference. The organizations should also:

1. Be financially sound and sustainable as an organization.
2. Have a clear and properly documented governance and management structure that complies with legal and regulatory requirements.
3. Have an adequate internal audit structure.
4. Present a well-developed technical approach for providing leasing services to MSMEs.

Organizations excluded from participating in this RFA are as follows:

- Any entity that has been found to have misused USAID funds in the past.
- Political parties, groupings, or institutions or their subsidiaries and affiliates.
- Organizations that advocate or promote anti-democratic policies or illegal activities.
- Faith-based organizations whose objectives are for discriminatory and religious purposes, and whose main objective for the grant is of a religious nature.
- Any entity included in any supplementary information concerning prohibited individuals or entities that may be provided by USAID.
- Any entity whose name appears in the System of Award Management (SAM) with an active exclusion; appears on the Specially Designated Nationals (SDN) and Blocked Persons List maintained by the U.S. Treasury for the Office of Foreign Assets Control, sometimes referred to as the "OFAC List" (online at: <http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/SDNList/Pages/default.aspx>); listed in the United Nations Security designation list (online at: <https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>).
- An organization that refuses to sign all required certifications and assurances.
- Any entity affiliated with DAI Global LLC or any of its directors, officers, or employees.

Grantee Contribution is not required for eligibility purposes; however, strongly encouraged. Grantee Contribution represents the portion of a funded project that the grantee must contribute in order to share the costs of meeting the objectives of the intervention outlined in the grant agreement. This contribution may be in cash, goods, or services.

Розділ А – Інструкції щодо грантових заявок

1. Процедура подання грантових заявок

A. Заповнення та подання заявок

Вимоги щодо прийнятності

Цей Запит на подання грантових заявок (ЗПЗ) оприлюднюється як публічне повідомлення з метою забезпечення всім зацікавленим учасникам конкурсу, які відповідають вимогам, справедливу можливість подавати заявки на фінансування. Прийнятні організації можуть включати, але не тільки, банки, небанківські фінансові установи, та інші організації, які обслуговують фінансовий сектор в Україні. Перевага надаватиметься потенційним партнерам, які наразі юридично зареєстровані і здійснюють господарську діяльність в Україні, а також які мають досвід надання лізингових послуг ММСП в Україні. Організації також мають:

1. Бути фінансово стабільними і стійкими як організація.
2. Мати чітку й належно задокументовану структуру керівництва і корпоративного управління, яка відповідає законодавчим і нормативним вимогам.
3. Мати належну структуру внутрішнього аудиту.
4. Представити належно розроблений технічний підхід до надання лізингових послуг ММСП.

До участі в цьому ЗПЗ не допускаються такі організації:

- Організації, які неналежно використовували кошти USAID у минулому;
- Політичні партії, угруповання, установи або їх дочірні й афілійовані організації;
- Організації, що пропагують або втілюють антидемократичну політику чи займаються незаконною діяльністю;
- Релігійні організації, цілі яких мають дискримінаційний і релігійний характер, а головна мета отримання гранта має релігійний характер;
- Організації, внесені до додаткових списків фізичних або юридичних осіб, яким заборонена допомога, що може бути надана USAID;
- Організації, внесені до Списку виключень у Системі управління грантами та субпідрядами (SAM); до Списку осіб особливих категорій (SDN) і Списку заборонених осіб, який розробляє Казначейство США для Управління з контролю за іноземними активами, також відомий як «Список OFAC» (доступний онлайн: <http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/SDNList/Pages/default.aspx>); до Зведеного списку Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй (доступний онлайн: <https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>);
- Організації, що відмовляються підписувати всі необхідні засвідчення та гарантії;
- Організації, пов'язані з DAI Global LLC або її директорами, службовцями чи працівниками.

Для отримання права на участь внесок грантоотримувача не вимагається, однак настійно заохочується. Внесок грантоотримувача — це частина фінансування проєкту, яку грантоотримувач має вносити, щоб розділити витрати на досягнення цілей діяльності, зазначених у грантовій угоді. Цей внесок може бути у грошовій формі, у формі товарів або послуг.

Application Submission Requirements

- Applications may be submitted only by email to FSR_Applications@dai.com. The official name of the applicant, name of the project and number of RFA should be included in the subject line of the email (the application without indicated information will not be considered under the evaluation process).
- Applications must include:
 1. Completed Application Form (Annex 1)
 2. Statement of liability (part of the Application Form, Annex 1)
 3. Completed Workplan in a GANTT chart or other similar format (Annex 2)
 4. Projected Detailed Budget and Budget Notes (Annex 3 and Annex 4)
 5. Completed Financial Capability Questionnaire and attachments (Annex 5)
 6. CVs of all key project team members; CVs of all members of the board, directors or other governing body; legal names and addresses of any shareholder with more than a ten percent share or any controlling ownership in the applicant (Annex 6)
 7. Signed copies of Certifications, Assurances, Other Statements of the Recipient (Annex 8).
 8. Self-Certification for Exemption from Unique Entity ID (SAM) Requirement, if applicable (Annex 10)

Deadlines

Applications must be received at FSR_Applications@dai.com no later than 23:59 pm Kyiv time on **January 31, 2024**.

Late Applications

All applications received by the deadline will be reviewed for responsiveness and programmatic merit according to the specifications outlined in these guidelines and the application format. Section C addresses the evaluation procedures for the applications. Applications which are submitted late or are incomplete run the risk of not being considered in the review process.

B. Preparation Instructions – Technical

Page Limitation: Applications should be specific, complete, presented concisely and shall not exceed 15 pages (exclusive of Annexes 2-10).

Applications submitted in response to this RFA must include the following information:

1. **Information about the applicant.** The applicant must provide the following general information:
 - A. Full title of the applicant according to official registration documents and date of establishment
 - B. Indicate the name, position, and contact details (email, telephone number) of the person responsible for the project.
2. **The application structure and required information:** The applicant must provide a detailed description of the project, specifying its goal, activities, and results.

3. Monitoring (Results and Benchmarks), Controls and Audit: The applicant should define, to the maximum extent possible at the application stage, results and benchmarks for monitoring the performance towards attainment of program

Вимоги до подання заявок

- Заявки можна подавати лише на адресу електронної пошти: FSR_Applications@dai.com. У темі електронного листа має бути зазначено офіційну назву учасника конкурсу, назву проєкту та номер ЗПЗ (заявка без цієї інформації не буде розглядатися під час оцінювання).
- Грантові заявки повинні містити:
 1. Заповнену форму грантової заявки (Додаток 1);
 2. Заяву про відповідальність (частина грантової заявки, Додаток 1);
 3. Заповнений робочий план у формі діаграми або в іншому аналогічному форматі (Додаток 2);
 4. Прогнозований детальний бюджет і примітки до бюджету (Додаток 3 і Додаток 4);
 5. Заповнену анкету про фінансові можливості та додатки до неї (Додаток 5);
 6. Резюме усіх ключових членів проєктної команди; резюме усіх членів ради директорів або інших органів управління; юридичні назви та адреси акціонерів, які мають частку більше 10% або контрольний пакет в учаснику конкурсу (Додаток 6);
 7. Підписані копії засвідчень, гарантій, інших заяв отримувача (Додаток 8);
 8. Заява на звільнення від виконання вимоги про отримання Унікального ідентифікаційного коду організації SAM за необхідності (Додаток 10).

Термін подання заявки

Заявки потрібно надсилати на електронну адресу: FSR_Applications@dai.com не пізніше 23:59 за київським часом **31 січня 2024 року**.

Заявки, подані після встановленого терміну

Усі заявки, отримані до встановленого кінцевого терміну, будуть розглянуті на предмет відповідності формальним умовам та програмним цілям, згідно з викладеними в цій інструкції специфікаціями та форматом заявки. У Розділі В наводиться опис порядку оцінювання заявок. Неповні або подані після встановленого терміну заявки можуть взагалі не розглядатися.

Б. Інструкції з підготовки – Технічна пропозиція

Максимальна кількість сторінок: Заявки мають бути конкретними, повними, викладеними стисло і не перевищувати за обсягом 15 сторінок (без Додатків 2-10).

Заявки, подані за цим ЗПЗ, мають містити таку інформацію:

1. **Інформація про учасника конкурсу.** Необхідно надати таку загальну інформацію:
 - a. Повна назва учасника згідно з документами про реєстрацію та дата заснування
 - b. ПІБ, посада й контактні дані (електронна пошта, номер телефону) особи, відповідальної за проєкт.
2. **Структура заявки та необхідна інформація.** Учасник конкурсу повинен надати детальний опис проєкту із визначенням його мети, заходів і результатів.

3. Моніторинг (результати й критерії вимірювання). Учасник конкурсу повинен визначити, наскільки це можливо на етапі подання грантової заявки, не тільки результати і критерії моніторингу ефективності досягнення

objectives, as well as the internal controls and audit related to the proposed project.

4. Personnel. The applicant should indicate staff member/s that would be assigned to this grant as the main implementer/s from the applicant's side referred to as Key Personnel, for example, Project Manager that also may be a **focal point** for these grant activities: name, title and contact details (email, phone as a must) of the person who is responsible for this grant must be indicated. Each applicant should also provide, as part of their application, detailed curriculum vitae that demonstrate the Key Personnel's ability to perform the duties outlined in the statement of work. DAI will evaluate the CV to determine the individual's knowledge, skills and abilities in the areas listed herein.

5. Organizational Capability and Past Performance: Each application shall include information that demonstrates the applicant's expertise and ability to meet or exceed the goals of this program. Applicants must present evidence of their past experience in the proposed activity. Applicants may include descriptions of previous projects or other similar activities. These references should include three (3) clients/partners/donors' names and telephone numbers and emails who will serve as references.

6. Budget: All proposals must include a completed detailed budget and budget notes; see Annex 3 and Annex 4 for more details. Budget notes shall include a brief justification of the budgeted items and a description of expenditures on equipment, activities, salaries, consultancy remuneration, etc. For example, (purchase of necessary equipment, and/or materials, engaging experts for activity development and execution, training, development of materials, accounting systems, business trips, participation in exhibitions, communication and outreach strategies for the activities, promotion of events, direct operational costs). Although DAI will support organization staff and operating costs that are necessary for reaching project goals, applicants should direct their resources primarily to the costs of project implementation, rather than overall organization operating costs. DAI will negotiate the reasonability and justification of all operational costs within the proposed budget with selected applicants. Applicants need to focus on the tasks and activities listed under Section D of this RFA and the expenses needed by the applicant to execute that scope of work within their detailed budget.

7. Other material: Applicants may also want to submit other material as attachments along with their applications such as letters of reference, newspaper reports on the organization's activities, brochures or other promotional material. Attachments should be limited to 5 pages, and they will not be returned to the applicants.

C. Preparation Instructions – Financial and Administrative Documentation

1. Completed Budget. All budget lines must be clearly linked to specific project activities. See attached Annex 3 and Annex 4 for the budget form. Supporting information shall

цілей програми, а також і систему внутрішнього контролю і аудиту, пов'язані із запропонованим проєктом.

4. Персонал. Учасник конкурсу повинен зазначити ключовий персонал — працівників, яких буде призначено на цей грант як головних виконавців із боку учасника. Наприклад, керівник проєкту, який також може бути **координатором** цих грантових заходів; має бути зазначено ПІБ, посада та контактні дані (адреса електронної пошти, телефон — обов'язково) особи, яка відповідає за цей грант. Кожен учасник конкурсу також повинен навести в заявці докладні резюме ключового персоналу, що демонструють його здатність виконувати обов'язки, указані в технічному завданні грантової діяльності. DAI оцінюватиме резюме з точки зору визначення знань, навичок і здібностей особи у сферах, зазначених у заявці.

5. Організаційна спроможність і результати минулої діяльності: Кожна заявка повинна містити інформацію, яка демонструє кваліфікацію та здатність учасника досягти цілей даної програми або перевищити їх. Учасники мають надати докази їхнього минулого досвіду виконання запропонованої діяльності. Учасники можуть додати описи попередніх проєктів чи інших подібних заходів із зазначенням імен/назв, номерів телефонів і адрес електронної пошти трьох (3) клієнтів/партнерів/донорів, які надаватимуть рекомендації.

6. Бюджет: Усі пропозиції мають містити заповнений детальний бюджет і примітки до нього; більш повну інформацію дивіться у Додатку 3 і Додатку 4. У примітках до бюджету потрібно навести коротке обґрунтування бюджетних статей та опис витрат на обладнання, діяльність, заробітну плату, винагороду за консультації тощо (наприклад, придбання необхідного обладнання та/або матеріалів, залучення експертів для розробки та проведення заходів, навчання, підготовку матеріалів, системи обліку, відрядження, участь у виставках, комунікаційні та інформаційні стратегії для заходів, просування заходів, прямі операційні витрати). Хоча DAI надаватиме фінансування на оплату праці персоналу й операційні витрати, необхідні для досягнення цілей проєкту, учасники конкурсу мають спрямовувати свої ресурси насамперед на витрати, пов'язані з реалізацією проєкту, а не на загальні операційні витрати організації. DAI обговорить із відібраними учасниками доцільність і обґрунтованість усіх операційних витрат у межах запропонованого бюджету. Учасники повинні зосередитися на завданнях і заходах, перерахованих у розділі Г цього ЗПЗ, а також на витратах, необхідних учаснику для виконання вказаного обсягу робіт у межах свого докладного бюджету.

7. Інші матеріали: У вигляді додатків до грантових заявок можуть бути надані й інші матеріали, як-от рекомендаційні листи, інформацію з газет про діяльність організації, брошури або інші рекламні матеріали. Обсяг цих додатків не повинен перевищувати 5 сторінок, і учасникам конкурсу вони не повертаються.

B. Інструкції з підготовки - фінансова та адміністративна документація

1. Заповнений бюджет. Усі статті бюджету повинні бути чітко пов'язані з конкретними проєктними заходами. Форму бюджету дивіться у Додатку 3 і Додатку 4. У разі потреби необхідно буде надати достатньо докладну

be provided, as necessary, in sufficient detail to allow a complete analysis of each cost line item.

2. Completed Financial Capability Questionnaire, which includes:

- a. Audited Financial Reports: Copy of the applicant's most recent financial report, which has been audited by a certified public accountant or other auditor satisfactory to DAI. If no recent audit, a "Balance Sheet" and "Income Statement" for the most current and previous fiscal year.
- b. Incorporation Papers or Certificate of Registration and Statute
- c. Organizational chart with a brief description of organizational structure and each participating department or unit's responsibility

3. Documentation that the applicant has the ability to comply with the award conditions, taking into account all existing and currently prospective commitments of the applicant. The applicant must demonstrate its ability to segregate funds obtained from the award of a grant from other activities of the organization. A separate bank account or the equivalent is required should a grant award be made. (Documentation may include certification from the applicant's bank or a summary of previous awards, including type of funding, value, client, etc.)

4. Documentation that the applicant has a satisfactory record of integrity and business ethics. (Documentation may include references from other donors or clients and a summary of previous awards, including type of funding, value, client, etc.)

5. Unique Entity ID (SAM) - There is a mandatory requirement for the applicant to provide a Unique Entity ID (SAM) to DAI. Without a Unique Entity ID (SAM), DAI cannot deem an applicant to be "responsible" to conduct business with and therefore, DAI will not enter into an agreement with any such organization. The award of a grant resulting from this RFA is contingent upon the winner providing a Unique Entity ID (SAM) to DAI. Organizations who fail to provide a Unique Entity ID (SAM) will not receive an agreement and DAI will select an alternate awardee. All U.S. and foreign organizations which receive a grant with a value of \$25,000 and above are required to obtain a Unique Entity ID (SAM) prior to signing of the agreement. For those required to obtain a Unique Entity ID (SAM), see Annex 9 - Instructions for Obtaining a Unique Entity ID (SAM). For those not required to obtain a Unique Entity ID (SAM), see Annex 10 – Self Certification for Exemption from Unique Entity ID (SAM) Requirement.

Organizations are exempt from subaward and executive compensation reporting if the gross income received from all sources in the previous tax year was under \$300,000.

допоміжну інформацію для повного аналізу кожного пункту статті витрат.

2. Заповнена анкета щодо фінансових можливостей, яка включає таке:

- Фінансові звіти, підтверджені аудиторським висновком: копію останнього фінансового звіту учасника, перевіреного сертифікованим бухгалтером або іншим аудитором, прийнятним для DAI. За відсутності висновку з нещодавнього аудиту — балансовий звіт та звіт про прибутки та збитки за самий останній та попередній фінансові роки.
- Установчі документи або свідоцтво про реєстрацію і устав.
- Схему організаційної структури з коротким описом організаційної структури та обов'язків кожного підрозділу або відділу, який бере участь у грантовій програмі

3. Документація, яка підтверджує здатність учасника конкурсу виконати умови гранта, зважаючи на всі його наявні та поточні перспективні зобов'язання. Учасник конкурсу має продемонструвати свою здатність відокремлювати кошти, отримані в рамках гранта, від коштів, отриманих в результаті інших видів діяльності його організації. Для отримання коштів гранта треба відкрити окремий банківський рахунок або його еквівалент. (Документація може включати довідку від банку учасника або список попередніх грантів із зазначенням виду фінансування, суми, клієнта тощо).

4. Документація, що підтверджує добросовісність учасника та дотримання ним норм ділової етики. (Документація може включати рекомендації інших донорів або клієнтів та короткий опис попередніх грантів із зазначенням виду фінансування, суми, клієнта тощо).

5. Унікальний ідентифікаційний код суб'єкта SAM – Існує обов'язкова вимога до учасника конкурсу надати компанії DAI Унікальний ідентифікаційний код суб'єкта SAM. Без Унікального ідентифікаційного коду суб'єкта SAM DAI не може вважати учасника конкурсу «відповідальним» для ведення з ним діяльності, а отже, DAI не укладатиме угоду з будь-якою такою організацією. Присудження гранта в результаті цього ЗПЗ залежить від надання переможцем Унікального ідентифікаційного коду суб'єкта (SAM) компанії DAI. Організації, які не нададуть Унікальний ідентифікаційний код суб'єкта (SAM), не отримають угоду, і DAI обере альтернативного переможця. Усі американські і іноземні організації, які отримують грант на суму 25 000 доларів США і більше, мають отримати Унікальний ідентифікаційний код суб'єкта SAM до підписання угоди. Тим, хто повинен отримати Унікальний ідентифікаційний код суб'єкта SAM, прохання див. Додаток 9 «Інструкції з отримання Унікального ідентифікаційного коду суб'єкта SAM». Тим, кому не потрібно отримувати Унікальний ідентифікаційний код суб'єкта SAM, прохання див. Додаток 10 «Заява про звільнення від виконання вимоги щодо отримання Унікального ідентифікаційного коду суб'єкта SAM».

Організації звільняються від звітування стосовно субконтрактів та винагород керівників, якщо валовий дохід за попередній податковий рік, отриманий з усіх джерел, становив менше 300 000 доларів США.

Unique Entity ID (SAM) number submission is not required as part of the application process but will need to be provided before DAI signs a grant agreement.

Section B - Special Grant Requirements

The applicant shall bear in mind the following special requirements for any grants awarded in response to this RFA:

Use of Funds: Funds provided under any grant awarded shall be used exclusively to successful application implementation and current activities under the grant. Diversion of grant funds to other uses will result in cancellation of award and retrieval of funds disbursed to the grant recipient. DAI discourages the use of grants to capitalize the recipient or as wholesale funding for leasing. However, funds may be used for expenses incurred in providing leasing services to MSME clients or to offset revenue losses related discounts, rebates or other incentives for MSME leasing clients.

Award Type: DAI anticipates awarding multiple grants (hereafter called Agreements) to fund successful applications submitted in response to this RFA.

The FSR team completes a pre-award determination process to determine the value, duration, and type of a grant based on the nature of the grant activities and the financial and management capacity of the applicant. The following grant types may be used:

1) Fixed Amount Award (FAA) - Payments are made based upon the completion and acceptance of program milestones rather than on receipts. The grantee must present a payment voucher, milestone certificate and evidence of completion for payment.

2) In-Kind – FSR procures the goods and services and provides them to the grantee. No cash is given to the grantee. Goods must be tracked until final property title/ownership transfer approval is received.

3) Blended Grants - A blended grant is a type of grant issued when an applicant submits a proposal and is selected to receive two different grant types for programmatic reasons (e.g., a determination that project objectives will be advanced through the provision of cash support to an applicant with a highly responsive proposal which will also require the addition of in-kind contributions to ensure overall success), and the two grant types are blended into one. The only two grant types that DAI allows to be blended are a Fixed Amount Award (FAA) and an In-Kind grant.

4) Standard Grants – Reimbursement of actual costs based on receipts and financial reports. Appropriate for grantees with strong financial controls.

Separate Account: A separate account must be established to house all funds provided under the grant, as well as all interest income.

Надання Унікального ідентифікаційного коду суб'єкта SAM не є обов'язковим в рамках процесу подання заявки, але його необхідно буде надати до підписання Угоди про надання гранта.

Розділ Б – Спеціальні вимоги до грантів

Звертаємо увагу учасників конкурсу на наведені нижче спеціальні вимоги до грантів, наданих за цим ЗПЗ:

Використання коштів. Кошти, надані за будь-яким грантом, мають бути використані лише для успішної реалізації заявки і здійснення поточної діяльності за грантом. Перенаправлення коштів гранта на інші цілі призведе до скасування гранта і повернення коштів, виплачених грантоотримувачу. DAI не рекомендує використовувати гранти для капіталізації реципієнта або в якості оптового фінансування лізингу. Втім, кошти можуть бути використані для покриття витрат, пов'язаних з наданням лізингових послуг клієнтам з числа ММСП, або компенсації втрат доходу, пов'язаних з наданням знижок, відшкодувань чи інших заохочень клієнтам з числа ММСП, які користуються лізинговими послугами.

Тип гранта: DAI планує надати декілька грантів (далі – Грантові угоди) для фінансування заявок, поданих за цим ЗПЗ, які перемогли у конкурсі.

Команда Проєкту FSR здійснює попереднє оцінювання, щоб визначити вартість, тривалість і тип гранта на підставі характеру грантової діяльності й фінансових та управлінських можливостей учасника конкурсу. Гранти можуть бути таких видів:

1) Грант із фіксованою сумою (FAA) — виплати відбуватимуться на підставі завершення та прийняття етапів програми, а не на підставі надання підтвердження витрат. Грантоотримувач повинен пред'явити рахунок на оплату, підтвердження виконання етапу робіт для отримання платежу.

2) Грант у натуральній формі — Проєкт FSR закуповує товари й послуги та надає їх грантоотримувачу. Кошти грантоотримувачу не надаються. Контроль за товарами відбуватиметься до отримання остаточного дозволу на передачу права власності.

3) Змішані гранти — гранти такого типу надаватимуться учаснику конкурсу, пропозицію якого обрано для присудження двох різних типів грантів з програмних причин (наприклад, якщо буде визначено, що цілей проєкту можна досягти за допомогою надання грошової підтримки учаснику, який подав надзвичайно цінну пропозицію, що потребуватиме також додаткової підтримки в натуральній формі задля загального успіху реалізації гранта) з об'єднанням їх в один грант. Єдині два типи грантів, які DAI дозволяє об'єднувати, — це грант із фіксованою сумою (FAA) та грант у натуральній формі.

4) Стандартні гранти – відшкодування фактичних витрат за квитанціями і фінансовими звітами. Підходять для грантоотримувачів із сильним фінансовим контролем.

Окремий рахунок: Треба відкрити окремий рахунок для зберігання не тільки всіх наданих за грантом коштів, а також і процентного доходу.

Permitted Uses of Program Income: The Grantee will inform DAI of any program income generated under the grant and agrees to follow USAID's disposition requirements for such program income, which is in accordance with 2 CFR 200.307. Program income earned under this agreement will be disposed in one of the following ways, which will be determined during the award stage:

1. Added to funds committed by USAID and the recipient to the project or program, and used to further eligible project or program objectives;
2. Used to finance the non-Federal share of the project or program; or
3. Deducted from the total project or program allowable cost in determining the net allowable costs on which the federal share of costs is based.

Reporting Procedures: A description of reporting requirements will be included in the Grant Agreements. The types of reporting required, along with the schedule of reporting, will depend on the grant type and project duration. Reporting forms will be provided to grant recipients. Types of reporting will include the following:

- **Program report** to be submitted during project implementation according to a schedule determined by DAI. This report will include a description of project activities and progress towards meeting the project goal; problems in project implementation; actions taken to overcome them; and plans on how the next phase of the project will be implemented.
- **Data Reports** will be required on a monthly or quarterly basis on a set of indicators that track the volume of finance provided, portfolio performance, and the number of clients for up to three years. Grantees will also be required to collect and report anonymized data on the MSMEs benefiting as a result of this award.
- **Final program report** will describe how the project objectives and goals were reached, results of the grant including achievement of performance indicators, environmental compliance where applicable, and problems and solutions during implementation; lessons learned; success stories.
- **Financial reports** (depending on the grant type) will describe formal records of the financial activities.

Project Monitoring: FSR staff will monitor projects in terms of both programmatic and financial aspects. Grant recipients will be expected to facilitate monitoring by making relevant information available to the FSR staff. This may include but not be limited to beneficiaries' data collections via interviews and surveys, key informant interviews with beneficiaries, monitoring visits, collection of additional information, etc.

Restrictions: Unallowable costs are further described in Subpart E-Cost Principles in 2 CFR 200 for non-profit organizations and FAR 31.2 "Cost principles for Commercial Organizations." All costs must be reasonable, allocable, and allowable. FSR grant funds cannot be used for the following:

Дозволене використання доходу від програми: Грантоотримувач має повідомляти DAI про будь-який одержаний за грантом дохід і погоджується виконувати вимоги USAID щодо такого доходу від програми згідно з 2 CFR 200.307. Зароблений в рамках цієї угоди дохід від програми має використовуватися одним із таких способів, який буде визначено на етапі присудження гранта:

1. Додається до коштів, виділених USAID та реципієнтом на проєкт або програму, і використовується на прийнятні цілі проєкту чи програми;
2. Використовується для фінансування нефедеральної частки проєкту чи програми; або
3. Вираховується із сукупної дозволеної суми проєкту чи програми при визначенні чистої дозволеної суми, виходячи з якої розраховується федеральний внесок.

Процедури звітування. Вимоги до звітності будуть включені в грантові угоди. Вид звітності, яка вимагатиметься, і графік звітування залежатимуть від типу гранта і тривалості проєкту. Форми звітності будуть надані грантоотримувачам. Звітні документи передбачають наступні види:

- **Програмний звіт** має надаватися в процесі реалізації проєкту згідно з графіком, визначеним DAI. Цей звіт має містити опис діяльності за проєктом і прогресу в досягненні мети проєкту; проблем, пов'язаних із реалізацією проєкту; заходів, ужитих для їх подолання; та планів щодо реалізації наступного етапу проєкту.
- **Звіти з даними** необхідно надавати щомісяця або щокварталу за набором показників, які дозволяють відстежувати обсяги наданого фінансування, показники обслуговування портфеля та кількість клієнтів за період до трьох років. Грантоотримувачі також будуть зобов'язані збирати та подавати знеособлені дані про ММСП, які отримали вигоду від цього гранта.
- **Підсумковий програмний звіт** описує способи, у які було досягнуто цілі та завдання проєкту, результати гранта, зокрема досягнення показників ефективності, відповідність вимогам щодо захисту навколишнього середовища, за необхідності, а також проблеми та способи їхнього розв'язання у процесі реалізації; висновки із отриманого досвіду; історії успіху.
- **Фінансові звіти** (залежно від типу гранта) міститимуть офіційні облікові дані стосовно фінансової діяльності.

Моніторинг проєкту: Працівники Проєкту USAID FSR здійснюватимуть моніторинг проєктів у контексті як програмного, так і фінансових аспектів. Очікується, що грантоотримувачі сприятимуть моніторингу, надаючи відповідну інформацію працівникам Проєкту USAID FSR. Це може передбачати, зокрема, збір інформації від бенефіціарів через інтерв'ю чи опитування, інтерв'ю з ключовими джерелами інформації із-поміж бенефіціарів, моніторингові візити, збір додаткової інформації, тощо.

Обмеження: Недопустимі витрати детально описуються в підрозділі E «Принципи витрат» Кодексу федеральних нормативних актів (2 CFR 200) для неприбуткових організацій і Положенні про федеральні закупівлі FAR 31.2 «Принципи витрат для комерційних організацій». Всі

1. Goods or services which are to be used primarily to meet military requirements or to support police or other law enforcement activities,
2. Surveillance equipment,
3. Equipment, research and/or services related to involuntary sterilization or the performance of abortion as a method of family planning,
4. Gambling equipment, supplies for gambling facilities or any hotels, casinos or accommodations in which gambling facilities are or are planned to be located,
5. Activities which significantly degrade national parks or similar protected areas or introduce exotic plants or animals into such areas.
6. Establishment or development of any export processing zone or designated area where the labor, environmental, tax, tariff, and/or safety laws of the country in which such activity takes place would not apply,
7. Pharmaceuticals,
8. Pesticides,
9. Logging equipment,
10. Luxury goods (including alcoholic beverages and jewelry),
11. Establishing or expanding any enterprise that will export raw materials that are likely to be in surplus in world markets at the time such production becomes effective and that are likely to cause substantial injury to U.S. producers,
12. Activities which would result in the loss of forest lands due to livestock rearing, road construction or maintenance, colonization of forest lands or construction of dams or other water control structures,
13. Activities which are likely to have a significant adverse effect on the environment, including any of the following (to the extent such activities are likely to have a significant adverse impact on the environment):
 - a. Activities which may lead to degrading the quality or renewability of natural resources;
 - b. Activities which may lead to degrading the presence or health of threatened ecosystems or biodiversity;
 - c. Activities which may lead to degrading long-term viability of agricultural or forestry production (including through use of pesticides);
 - d. Activities which may lead to degrading community and social systems, including potable water supply, land administration, community health and well-being or social harmony.
14. Activities which are likely to involve the loss of jobs in the United States due to the relocation or expansion outside of the United States of an enterprise located in the United States,
15. Activities which the Grantee is aware are reasonably likely to contribute to the violation of internationally or locally recognized rights of workers,
16. Activities to support the production of agricultural commodities for export from Ukraine when such commodities would directly compete with exports of similar United States agricultural commodities to third countries and have a significant impact on United States exporters.

витрати повинні бути обґрунтованими, такими, які можна віднести на відповідні статті, та допустимими. Грантові кошти Проєкту FSR не можуть використовуватися на наступне:

1. Товари чи послуги, які використовуватимуться переважно для військових цілей або для підтримання поліції чи інших правоохоронних органів;
2. Обладнання для розвідувальної діяльності;
3. Обладнання, дослідження та/або послуги, пов'язані з примусовою стерилізацією чи проведенням абортів як методу планування сім'ї;
4. Обладнання для азартних ігор, витратні матеріали для гральних закладів або будь-яких готелів, казино чи приміщень, у яких розміщено або заплановано розмістити гральні заклади;
5. Діяльність, яка значно погіршує стан національних парків чи подібних охоронюваних територій або сприяє появі екзотичних рослин чи тварин на таких територіях;
6. Створення або розвиток будь-якої особливої експортної зони чи спеціальної зони, де не діє законодавство про працю, довілля, податки, тарифи та/або безпеку країни, у якій відбувається така діяльність;
7. Фармацевтичні засоби;
8. Пестициди;
9. Лісозаготівельну техніку;
10. Предмети розкоші (у тому числі алкогольні напої та ювелірні вироби);
11. Створення або розширення будь-якого підприємства, що займатиметься експортом сировини, яка ймовірно буде в надлишку на світових ринках на момент досягнення ефективності її виробництва і яка може спричинити значні збитки американським виробникам;
12. Діяльність, що призведе до втрати лісів через розширення пасовищ, будівництва або ремонту доріг, культивування лісових угідь або будівництва дамб чи інших гідротехнічних споруд;
13. Діяльність, яка може мати значний негативний вплив на навколишнє середовище, у тому числі таких видів діяльності (тою мірою, якою така діяльність може мати значний вплив на навколишнє середовище):
 - діяльність, що може призвести до погіршення якості або зниження відновлюваності природних ресурсів;
 - діяльність, що може призвести до зменшення обсягу або погіршення стану біорозмаїття або екосистем, яким загрожує зникнення;
 - діяльність, що може призвести до погіршення довгострокової життєздатності сільськогосподарського чи лісогосподарського виробництва (у тому числі через використання пестицидів);
 - діяльність, що може призвести до погіршення стану комунальних та соціальних систем, у тому числі постачання питної води, управління земельними ресурсами, стану громадського здоров'я та добробуту або соціальної гармонії.
14. Діяльність, що може призвести до втрати робочих місць у Сполучених Штатах у зв'язку з перенесенням за кордон або розширенням за кордоном виробництва, яке раніше було розміщено у Сполучених Штатах,
15. Діяльність, що, за інформацією грантоотримувача, реально може призвести до порушення міжнародно або національно визнаних прав працівників,
16. Діяльність на підтримку виробництва сільгосппродукції на експорт з України, якщо така продукція вступить у пряму конкуренцію з експортом подібної сільгосппродукції із США у треті країни та матиме значний вплив на американських експортерів.

17. Activities that:

- a. normally have a significant effect on the environment under §216.2(d)(1) [See [22 CFR 216 Agency Environmental Procedures](#) (except construction and rehabilitation);
- b. Affect endangered species;
- c. Provide support to extractive industries (e.g., mining and quarrying);
- d. Promote timber harvesting;
- e. Provide support for regulatory permitting;
- f. Result in privatization of industrial facilities or infrastructure with heavily polluted property;
- g. Assist the procurement (including payment in kind, donations, guarantees of credit) or use (including handling, transport, fuel for transport, storage, mixing, loading, application, clean-up of spray equipment, and disposal) of pesticides or activities involving procurement, transport, use, storage, or disposal of toxic materials--pesticides cover all insecticides, fungicides, rodenticides, etc. covered under the Federal Insecticide, Fungicide, and Rodenticide Act; and/or
- h. Procure or use genetically modified organisms.

18. Any construction or refurbishment activities. "Construction" means construction, alteration, or repair (including dredging, excavating, and painting) of buildings, structures, or other real property. For purposes of this definition, the terms "buildings, structures, or other real property" include, but are not limited to, improvements of all types, such as bridges, dams, plants, highways, parkways, streets, subways, tunnels, sewers, mains, power lines, cemeteries, pumping stations, railways, airport facilities, terminals, docks, piers, wharves, ways, lighthouses, buoys, jetties, breakwaters, levees, canals, and channels.

Other: DAI will decide on a type of grant in each particular case, considering the application specifics, budgeting and potential grantee's capabilities.

Co-Branding and Co-Marking. Co-branding and co-marking mean that the program, project, or activity marking represents both USAID and the grantee. All USAID-sponsored assistance awards are required to adhere to branding and marking requirements in accordance with ADS 320. ADS 320 may be found at the following website: [ADS Chapter 320 Branding and Marking](#). The Activity must approve all public communications and program materials produced under this grant before printing or publication.

USAID may grant presumptive exceptions to general marking requirements on a case-by-case basis for grants under contract in accordance with ADS Chapter 320 Section 320.3.2.5. These exceptions are presumptive, not automatic and must seek approval from USAID. The grantee must,

17. Діяльність, яка:

- i. зазвичай має значний вплив на довкілля відповідно до §216.2(d)(1) [дивіться: [22 CFR 216 Agency Environmental Procedures](#)
 - (окрім будівництва та відновлення);
 - впливає на види, які перебувають на межі зникнення;
 - забезпечує підтримання видобувної промисловості (наприклад, видобуток корисних копалин);
 - сприяє заготівлі деревини;
 - забезпечує підтримку в отриманні нормативних дозволів;
 - тягне за собою приватизацію промислових об'єктів чи інфраструктури із сильно забрудненим нерухомим майном;
 - сприяє закупівлям (зокрема оплаті в натуральній формі, пожертвуванням, забезпеченню кредитів) або використанню (зокрема обробці, транспортуванню, паливу для транспортування, зберіганню, змішуванню, завантаженню, нанесенню, очищенню розпилювального обладнання й утилізації) пестицидів або діяльність, що передбачає закупівлю, транспортування, використання, зберігання або утилізацію токсичних матеріалів (пестициди охоплюють усі інсектициди, фунгіциди, родентициди тощо, на які поширюється дія Федерального закону про інсектициди, фунгіциди та родентициди); та/або
 - надає чи використовує генетично модифіковані організми;

18. Будь-які будівельні або ремонтні роботи. Під «будівництвом» потрібно розуміти будівництво, зміну або ремонт (зокрема днопоглиблення, земельні роботи та фарбування) будівель, споруд чи іншого нерухомого майна. У межах цього поняття термін «будівлі, споруди чи інше нерухоме майно» охоплює, зокрема, різноманітні елементи благоустрою, як-от мости, дамби, заводи, шосе, паркові доріжки, вулиці, метро, тунелі, каналізація, електромережі, лінії електропередач, кладовища, помпові станції, залізниці, приміщення аеропортів, термінали, доки, пірси, пристані, шляхи, маяки, буї, причали, хвилеломи, греблі, рови та канали.

Інше. DAI ухвалює рішення про тип гранта в кожному конкретному випадку, зважаючи на особливості заявки, складання бюджету та можливості потенційного грантоотримувача.

Спільний брендинг і спільне маркування. Спільний брендинг і спільне маркування означають, що маркування програми, проєкту або діяльності представляє як USAID, так і грантоотримувача. Уся допомога, що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку, має відповідати вимогам до брендингу і маркування згідно з главою 320 Автоматизованої системи директив (ADS 320). Главу 320 АСД можна знайти на веб-сайті за посиланням: [ADS Chapter 320 Branding and Marking](#). Перед друком або публікацією Проєкт має схвалити усі публічні повідомлення і програмні матеріали, підготовлені за цим грантом.

Відповідно до Розділу 320.3.2.5 Глави 320 АСД USAID може в кожному конкретному випадку для грантів за контрактом робити можливі винятки із загальних вимог стосовно маркування. Ці винятки є можливими, але не автоматичними, і потребують схвалення USAID. Тому

therefore, include requests for presumptive exceptions in its co-branding and co-marking plan.

Further, the grantee must not use the USAID Identity on any communications that are strictly administrative, rather than programmatic, in nature. Examples include, but are not limited to, letterheads and business cards. Co-branding and co-marking do not apply to the offices, vehicles, or non-deliverable items of recipients of funding from USAID, such as office supplies used primarily for administration of a USAID-funded program.

Environmental Procedures

1. The Foreign Assistance Act of 1961, as amended, Section 117 requires that the impact of USAID's activities on the environment be considered, and that USAID include environmental sustainability as a central consideration in designing and carrying out its development programs. This mandate is codified in Federal Regulations (22 CFR 216) and in USAID's Automated Directives System (ADS) Parts 201.5.10g and 204 (<http://www.usaid.gov/policy/ads/200/>), which, in part, require that the potential environmental impacts of USAID-financed activities are identified prior to a final decision to proceed and that appropriate environmental safeguards are adopted for all activities. i.e.: environmental compliance obligations under these regulations and procedures are specified in the following paragraphs of this RFA.

2. The applicant must comply with Ukrainian environmental regulations unless otherwise directed in writing by USAID. In case of conflict between Ukrainian and USAID regulations, USAID regulations will govern.

3. Environmental requirements of this RFA are governed by the USAID Initial Environmental Examination (IEE) DCN: 2021-UKR-033 dated April 29, 2021, and IEE Amendment DCN: 2021-UKR-033-001 dated July 25, 2023. Compliance with this IEE and its amendments is required to fund and implement grant activities, as described below.

4. No activity funded under the grant will be implemented unless an environmental threshold determination, as defined by 22 CFR 216, has been reached for that grant activity. Environmental threshold determinations include:

- a. Categorical Exclusion (CE).
- b. Negative Determination with Conditions (NDC).
- c. Positive Determination.

For activities that fall under NDC, grantees will be requested to provide documents listed in item 5 below which are necessary for preparation of the USAID E&E Small-Scale Procurement Environmental Review Form (ERF) or Environmental Review Checklist and Environmental Monitoring and Mitigation Plan (ERC/EMMP).

грантоотримувач повинен включити у свій план спільного брендингу і спільного маркування запити на можливі винятки.

Крім того, грантоотримувач не повинен використовувати фірмовий стиль USAID у жодних повідомленнях, які мають суто адміністративний, а не програмний характер. Приклади включають, окрім іншого, фірмові бланки і візитні картки. Спільний брендинг і спільне маркування не застосовуються до офісних приміщень, транспортних засобів або матеріалів отримувачів фінансування від USAID, які не є результатами роботи, таких як офісне канцелярське приладдя, яке здебільшого використовується для адміністрування програм, які фінансуються за рахунок USAID.

Екологічні процедури

1. Розділ 117 Закону про іноземну допомогу від 1961 року зі змінами та доповненнями вимагає враховувати вплив діяльності USAID на довкілля та передбачати екологічну стійкість як центральний момент під час розробки та реалізації програм розвитку. Цю норму зафіксовано у Кодексі федеральних нормативних актів (22 CFR 216) і частинах 201.5.10g і 204 Автоматизованої системи директив (ADS) USAID (<http://www.usaid.gov/policy/ads/200/>), які вимагають визначення потенційного впливу діяльності, фінансованої USAID, на довкілля до ухвалення остаточного рішення про початок такої діяльності, а також ухвалення відповідних екологічних гарантій для всіх видів діяльності (зобов'язання щодо дотримання екологічних норм згідно із цими правилами та процедурами зазначено в наступних пунктах цього ЗПЗ).

2. Учасник конкурсу повинен дотримуватись екологічного законодавства України, якщо іншого USAID не зазначає письмово. У разі суперечності між нормами України та USAID перевагу матимуть норми USAID.

3. Екологічні вимоги цього ЗПЗ регулюються Первинною екологічною експертизою (IEE) USAID номер (DCN) 2021-UKR-033 від 29 квітня 2021 року і Змінами і доповненнями номер (DCN) 2021-UKR-033-001 від 25 липня 2023 року до Первинної екологічної експертизи (IEE). Для фінансування та реалізації грантової діяльності потрібно дотримуватися цієї IEE та поправок до неї, як описано нижче.

4. Жодна діяльність, фінансована коштом гранта, не може буде реалізована, якщо для цієї грантової діяльності не буде встановлено екологічні порогові значення, визначені у 22 CFR 216. Визначення екологічних порогових значень передбачає:

- виключення (CE);
- відсутність негативного впливу з певними умовами (NDC);
- суттєвий негативний вплив.

У разі діяльності, що підпадає під категорію NDC, грантоотримувачі мають надати документи, перелічені в пункті 5 нижче, які необхідні для підготовки форми екологічної експертизи USAID з питань маломасштабних закупівель для Європи та Азії (ERF) або Контрольного переліку екологічної експертизи та Плану моніторингу та пом'якшення наслідків на навколишнє середовище (ERC/EMMP).

5. Facilities used for grant implementation shall comply with the laws of Ukraine. To verify legally permitted facilities/buildings, where applicable and according to nature and purpose of the grant, successful applicants will be asked to submit the documents listed below but not limited to:

- a. Lease agreement or Extract from the Government Registry of Rights of Real Estate.
- b. Declaration of Fire Safety from the State Service of Ukraine for Emergencies.
- c. Technical Passport from the Bureau of Technical Inventory (BTI), including added marked premises for grant activity on the plan.
- d. Declaration of Readiness for Operation from the State Agency of Architectural and Construction Inspection (when available).
- e. Results of a Technical Inspection Report in compliance with Cabinet of Ministers of Ukraine decree Number 257 dated 12 April 2017 (If Declaration of Readiness is not available).
- f. Contract for waste disposal.

Section C - Selection Process

After the deadline for submitting applications, a review panel will convene to score and select the applications for funding. Throughout the evaluation process, DAI shall take steps to ensure that members of the review panel do not have any conflicts of interest or the appearance of such regarding the organizations whose applicants are under review. An individual shall be considered to have the appearance of a conflict of interest if that person, or that person's spouse, partner, child, close friend, or relative works for or is negotiating to work for or has a financial interest (including being an unpaid member of a Board of Directors) in any organization that submitted an application currently under the panel's review. Members of the panel shall neither solicit nor accept gratuities, favors, or anything of monetary value from parties to the awards.

All applications that meet the application requirements will be reviewed by the review panel. Verification of the application submission requirements will be conducted by the FSR grants staff.

To the extent necessary (if the award is not made based on initial applications), negotiations and co-design may be conducted with each applicant whose application, after discussion and negotiation, has a reasonable chance of being selected for award.

Awards will be made based on the ranking of applications by the review panel according to the evaluation criteria and scoring system identified below:

1. Past performance (experience), capability and demonstrated commitment to implement the proposed project.

- Does the applicant have experience providing leasing or similar financial services to MSMEs?
- Does the applicant have relevant institutional capacity, including enough financial resources proving financial potential for implementing required tasks in the future and well-skilled dedicated personnel able to perform required tasks?

5. Об'єкти, що використовуються для реалізації гранта, повинні відповідати законодавству України. За можливості для перевірки дозволених законом об'єктів/будівель відповідно до характеру та мети гранта переможці конкурсу повинні надати серед іншого нижчезазначені документи:

- договір оренди або витяг із Державного реєстру прав на нерухоме майно;
- протипожежну декларацію від Державної служби України з надзвичайних ситуацій;
- технічний паспорт від Бюро технічної інвентаризації (БТІ), зокрема з позначенням на плані приміщень для грантової діяльності;
- декларацію про готовність об'єкту до експлуатації від Державної інспекції архітектури та містобудування України (у разі наявності);
- результати звіту про технічний огляд відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12.04.2017 р. №257 (якщо відсутня Декларація про готовність).
- договір на утилізацію відходів.

Розділ В – Процес відбору

Після завершення кінцевого терміну подання заявок буде скликано конкурсну комісію для оцінювання та відбору заявок на фінансування. Упродовж усього процесу оцінювання DAI вживатиме заходів задля того, щоб у членів комісії не було й не виникало конфлікту інтересів щодо організацій, заявки від яких вони розглядають. Вважається, що фізична особа має конфлікт інтересів, якщо ця особа або її чоловік/дружина, партнер, дитина, близький друг чи родич працюють, ведуть переговори про роботу або мають фінансові інтереси (зокрема є членами ради директорів на громадських засадах) у будь-якій організації, що подала заявку, яку розглядає комісія. Члени комісії не повинні ані вимагати, ані приймати винагород, послуг чи будь-якої іншої грошової вигоди від сторін у межах грантового процесу.

Конкурсна комісія розглядає всі заявки, які відповідають умовам конкурсу. Перевірка заявок на відповідність умовам подання здійснюється фахівцями з управління грантами Проєкту USAID FSR.

У міру необхідності (якщо рішення про надання гранта не буде прийматися на підставі первинних заявок), з кожним учасником конкурсу, чия заявка, після обговорення та переговорів, має обґрунтовані шанси бути обраною для присудження гранта можуть проводитися переговори та спільне проєктування.

Гранти будуть надаватися на підставі рейтингу грантових заявок, що буде визначений конкурсною комісією відповідно до критеріїв оцінювання і системи нарахування балів, визначених нижче:

1. Результати попередньої роботи (досвід), спроможність і продемонстрована готовність впроваджувати запропонований проєкт

- Чи має учасник конкурсу досвід надання лізингових або подібних фінансових послуг ММСП?
- Чи має учасник конкурсу відповідну інституційну спроможність, в тому числі достатні фінансові ресурси, що забезпечують фінансовий потенціал для виконання необхідних завдань у майбутньому, а також спеціально виділений

- Does the applicant demonstrate its ability and commitment to serve MSMEs with appropriate products, including businesses that are women-owned, displaced, in formerly occupied regions or otherwise impacted by Russian aggression?
- Does the applicant have a history of operational and financial transparency, including financial and tax reporting as well as dealing transparently with clients?

Very good = 20 points; good = 15 points; average = 8 points; poor = 0 points

2. Project justification and design:

- Does the applicant have clear understanding of the target beneficiaries of the grant, in particular MSMEs that can use leased equipment to significantly increase sales, exports and jobs?
- Does the applicant provide a clear structure with identified activities and their relevance for the identified goals and deliverables?
- Is evidence provided on the demand for proposed project in applicant's clients (new or existing ones)?
- Is the project sufficiently adapted and/or adaptable to meet the current market conditions?
- Is the timeline suitable for the goals and are the deliverables realistic?
- Is the project based on good practices, is realistic and likely to succeed?
- Are the monitoring and controls on the use of funds strong?

Very good = 10 points; good = 6 points; average = 4 points; poor = 0 points

3. Potential outreach and impact on MSMEs.

- Forecasted number of businesses benefiting from the project.
- Forecasted number of new verified jobs created by MSMEs as a result of the grant support.
- Forecasted sales and/or export growth in MSMEs as a result of the grant support.
- Forecasted volume of financing for leasing operations that would not have been accessible without grant support.
- Forecasted number of new MSMEs using leasing because of the grant support.

Very good = 45 points; good = 35 points; average = 20 points; poor = 0 points

4. Cost effectiveness.

- Are the budgeted costs described in the budget narrative reasonable in terms of the expected results?
- Financial feasibility of provided workplan.

Very good = 10 points; good = 6 points; average = 4 points; poor = 0 points

5. Leverage.

- Is the applicant also partnering with other non-US-Government stakeholders or making their own

висококваліфікований персонал, здатний виконувати необхідні завдання?

- Чи демонструє учасник конкурсу здатність і готовність надавати відповідні продукти ММСП, в тому числі компаніям, які належать жінкам, були переміщені, знаходяться на колишніх окупованих територіях або іншим чином постраждали від російської агресії?
- Чи має учасник конкурсу історію операційної та фінансової прозорості, включаючи фінансову та податкову звітність, а також прозору взаємодію з клієнтами?

Дуже добре = 20 балів; добре = 15 балів; задовільно = 8 балів; погано = 0 балів

2. Обґрунтування і дизайн проєкту:

- Чи має учасник конкурсу чітке розуміння, хто є цільовими бенефіціарами гранта, зокрема, ММСП, які можуть використовувати отримане в лізинг обладнання для суттєвого збільшення обсягу продажів, експорту і кількості робочих місць?
- Чи надає учасник конкурсу чітку структуру з визначеними заходами, в тому числі їхньою відповідністю визначеним цілям та результатам?
- Чи надані докази щодо попиту на запропонований проєкт з боку клієнтів учасника конкурсу (нових чи існуючих)?
- Чи є проєкт достатньо адаптованим та/або достатньо адаптивним до поточних ринкових умов?
- Чи відповідають часові рамки поставленим цілям і чи реалістичні очікувані результати?
- Чи базується проєкт на передовій практиці, чи є він реалістичним і чи є ймовірність, що проєкт буде успішним?
- Чи надійною є система моніторингу і контролю за використанням коштів?

Дуже добре = 10 балів; добре = 6 балів; задовільно = 4 бали; погано = 0 балів

3. Потенційне охоплення і вплив на ММСП

- Прогнозована кількість підприємств, які скористаються перевагами проєкту.
- Прогнозована кількість нових підтверджених робочих місць, що будуть створені ММСП в результаті грантової підтримки.
- Прогнозоване зростання обсягів продажів та/або експорту ММСП в результаті грантової підтримки.
- Прогнозований обсяг фінансування лізингових операцій, яке було б недоступним без грантової підтримки.
- Прогнозована кількість нових ММСП, які користуватимуться лізингом в результаті грантової підтримки.

Дуже добре = 45 балів; добре = 35 балів; задовільно = 20 балів; погано = 0 балів

4. Ефективність витрат

- Чи є обґрунтованими з точки зору очікуваних результатів бюджетні витрати, зазначені в описовій частині бюджету?
- Фінансова обґрунтованість запропонованого плану роботи.

Дуже добре = 10 балів; добре = 6 балів; задовільно = 4 бали; погано = 0 балів

5. Фінансовий важіль

- Чи співпрацює учасник конкурсу з іншими зацікавленими сторонами, які не пов'язані з Урядом

contributions to leverage additional resources towards achieving the grant's objectives?

- What is the % cash and/or in-kind contribution from the grantee and its non-USG partners to the overall project?
- Will the grant support result in the grantee or MSMEs accessing additional funds from other sources?

Very good = 15 points; good = 10 points; average = 6 points; poor = 0 points

DAI and USAID reserve the right to fund any or none of the applications received

Following selection of an awardee, FSR will inform the successful applicant(s) concerning the award. FSR will notify successful applicants via email. FSR will also notify unsuccessful applicants concerning their status after selection has been made.

Signing of Grant Agreements

Upon USAID concurrence of the applicant, a Grant Agreement will be prepared. After DAI and the successful applicant have signed the Grant Agreement, DAI will conduct the kick-off meeting with the grantee during which all reporting and agreement obligations will be explained to the grant recipients, as well as procurement procedures, branding and marking plan, environmental compliance, and monitoring plan of the project.

Section D -- Program Description

Background

The USAID Financial Sector Reform (FSR) Activity, implemented by DAI Global LLC, is a five-year program (2022-2027) that supports long term systemic changes in Ukraine's economy by transforming the country's financial sector into a more modern, well-functioning, competitive market that is aligned with European Union and international standards. Interventions funded by FSR are implemented in collaboration with Government of Ukraine financial sector authorities and regulators, the Ministry of Economy, banks, non-bank financial companies, and with business and civil society organizations. FSR coordinates its activities with international financial institutions including the U.S. Development Finance Corporation, the World Bank, multilateral and bilateral lenders and donors, and financial sector standards-setting bodies. FSR is currently focused on stabilizing the Ukrainian financial sector and developing programs to support financing for micro, small, and medium-size enterprises (MSMEs) for economic recovery.

Ukrainian Leasing Potential

Ukraine's use of leasing is limited. At the end of 2021, the total finance outstanding under the leasing agreements was EUR 1.6 billion. In Poland, comparable to Ukraine in population, the corresponding figure was EUR 36.3 billion, and the total outstanding under leasing agreements in the European Union was EUR 660 billion. The share of Ukrainian leasing in GDP accounts for 0.9%, whereas in Poland and

США, або робить власні внески для залучення додаткових ресурсів з метою досягнення цілей гранта?

- Який відсоток внеску готівкою та/або у натуральній формі від грантоотримувача та його партнерів, які не пов'язані з урядом США, загалом у проєкт?
- Чи призведе грантова підтримка до отримання грантоотримувачем або ММСП доступу до додаткового фінансування з інших джерел?

Дуже добре = 15 балів; добре = 10 балів; задовільно = 6 бали; погано = 0 балів

DAI та USAID залишають за собою право фінансувати будь-яку із отриманих заявок або не фінансувати жодної.

Після вибору грантоотримувача Проєкт FSR повідомить переможця (-ів) конкурсу про надання гранта. Переможців конкурсу Проєкт FSR повідомлятиме електронною поштою. Проєкт FSR також повідомить учасників, які не виграли конкурс, про їхній статус після завершення відбору.

Підписання угод про надання гранта

Після того, як USAID затвердить переможця конкурсу, буде підготовлено Угоду про надання гранта. Після підписання Угоди про надання гранта DAI та переможцем конкурсу, DAI проведе з грантоотримувачем установчу зустріч, на якій грантоотримувачам будуть пояснені усі звітні та договірні зобов'язання, а також порядок закупівлі, план з брендингу та маркування, дотримання екологічних норм і план моніторингу проєкту.

Розділ Г – Опис програми

Загальна інформація

Проєкт USAID «Реформування фінансового сектору» (FSR), який реалізується компанією DAI Global LLC, – це п'ятирічна програма (2022-2027 рр.) на підтримку довгострокових системних змін в економіці України шляхом трансформації фінансового сектору у більш сучасний, добре функціонуючий, конкурентний ринок, який відповідає стандартам Європейського Союзу і міжнародним стандартам. Заходи, що фінансуються Проєктом, здійснюються у співпраці з державними органами і регуляторами фінансового сектору України, Міністерством економіки, банками і небанківськими фінансовими установами, а також з бізнесом і організаціями громадянського суспільства. Проєкт FSR координує свою діяльність з міжнародними фінансовими організаціями, у тому числі з Американською корпорацією фінансування розвитку (DFC), Світовим банком, багатосторонніми і двосторонніми кредиторами та донорами і з органами, що встановлюють стандарти у фінансовому секторі. Наразі діяльність Проєкту FSR зосереджена на стабілізації українського фінансового сектору та розробці програм підтримки фінансування мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП) для відновлення економіки.

Потенціал українського лізингу

Використання лізингу в Україні обмежене. Наприкінці 2021 року загальний обсяг заборгованості за лізинговими угодами дорівнював 1,6 млрд євро. У Польщі, співставній з Україною за чисельністю населення, відповідний показник становив 36,3 млрд євро, а загальна сума заборгованості за лізинговими угодами в Європейському Союзі дорівнювала 660 млрд євро. Частка українського

the Baltic countries it ranges from 2.5% to 7.4%. Nevertheless, there are enough leasing companies with successful, established track records to play a significant role in supporting capital investments by Ukrainian MSMEs. Leasing can become a more powerful instrument for economic recovery through the purchase and use of required equipment. By conservative estimates, Ukrainian leasing could easily grow to 2-2.5% of Ukraine's GDP.

Active leasing market participants and outlook for MSMEs

The National Bank of Ukraine lists 42 active leasing NBF1 licenses (as of October 2023). According to FSR's estimates, the number of active players on the leasing market is about 20, out of which approximately 10 are banks. Some lessors work with the larger corporate segment (including Ukrainian subsidiaries of multinational companies), but both bank and non-bank lessors consider MSMEs as their target and potentially most promising segment.

FSR has identified the following challenges and constraints for development of Ukrainian leasing:

1. Limited access to financing (refinancing) for non-bank leasing companies and high cost of funds.
2. Lack of risk cover/guarantee instruments for leasing companies.
3. High cost of leasing financing provided.
4. New regulatory requirements for financial leasing providers that require investment.
5. Limited awareness of the target market on advantages of leasing services and particular leasing products.

FSR intends to address these issues by its grant activity. FSR is seeking proposals that focus on the expansion of leasing to MSMEs for productive purposes, i.e., to enable MSMEs to grow, increase sales and exports, and create jobs. Proposals could address just one issue (e.g., type of equipment, product, price or cost of leasing services) or multiple issues (e.g., product, price, easing external financing, marketing, risk sharing arrangements, capacity building, IT processes).

Objectives

FSR seeks viable and reasoned applications that address these challenges through the following:

1. Make leasing a more accessible and useful instrument for MSMEs to invest in the fixed assets they require to increase sales, exports and create jobs, as well as to modernize production, increase efficiency and profitability.
2. Increase the capabilities of leasing companies to attract additional financing and/or risk sharing from external sources to increase the availability and decrease the cost of leasing to MSMEs.
3. Expand opportunities for providing leasing financing to MSMEs who, without grant support, would be unable to make use of these leasing services.

лізингу у ВВП становить 0,9%, тоді як у Польщі та країнах Балтії вона коливається від 2,5% до 7,4%. Втім, існує достатньо лізингових компаній з успішним послужним списком, які можуть відігравати значну роль у підтримці капітальних інвестицій українських ММСП. Лізинг може стати потужнішим інструментом для відновлення економіки завдяки придбанню та використанню необхідного обладнання. За консервативними оцінками український лізинг може легко зрости до 2-2,5% ВВП України.

Активні учасники ринку лізингу та перспективи для ММСП

Перелік НБУ налічує 42 діючі ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг лізингу, надані небанківським фінансовим установам (станом на жовтень 2023 року). За оцінками Проєкту FSR на ринку лізингу діють приблизно 20 активних гравців, близько 10 з них – банки. Деякі лізингодавці працюють з більшим за розміром корпоративним сегментом (включаючи українські дочірні компанії міжнародних компаній), але і банківські, і небанківські лізингодавці розглядають ММСП як свій цільовий і потенційно найперспективніший сегмент.

Проєкт FSR виявив такі виклики та обмеження для розвитку українського лізингу:

1. Обмежений доступ небанківських лізингових компаній до фінансування (перефінансування) і висока вартість коштів.
2. Відсутність інструментів покриття ризиків/гарантування для лізингових компаній.
3. Висока вартість лізингового фінансування, що пропонується.
4. Нові регуляторні вимоги до надавачів послуг фінансового лізингу, які вимагають інвестицій.
5. Обмежена обізнаність цільового ринку про переваги лізингових послуг та, зокрема, лізингових продуктів.

Проєкт FSR має на меті вирішити ці питання за допомогою своєї грантової діяльності. Проєкт FSR очікує на пропозиції, спрямовані на розширення лізингу для ММСП для виробничих цілей, тобто для того, щоб дати ММСП можливість зростати, збільшувати обсяги продажів та експорту і створювати робочі місця. Пропозиції можуть стосуватися вирішення лише одного питання (наприклад, типу обладнання, продукту, ціни або вартості лізингових послуг) або декількох питань (наприклад, продукту, ціни, спрощення зовнішнього фінансування, маркетингу, механізмів розподілу ризиків, розбудови потенціалу, IT-процесів).

Цілі

Проєкт FSR очікує на життєздатні та обґрунтовані заявки, які вирішують ці проблеми наступним шляхом:

1. Зробити лізинг доступнішим і кориснішим інструментом для ММСП для інвестування в основні засоби, необхідні для збільшення обсягів продажів, експорту і кількості робочих місць, а також для модернізації виробництва, підвищення ефективності та прибутковості.
2. Підвищити спроможність лізингових компаній залучати додаткове фінансування та/або розподіляти ризики за рахунок зовнішніх джерел з метою розширення доступності та зниження вартості лізингу для ММСП.

4. Assist in promoting and marketing leasing products and solutions, improving customer services, developing customized new product(s) and service(s), and extending the range of the market for leasing products.
5. Assist with solutions for leasing companies to develop product(s) and service(s) that directly support MSMEs to grow, resulting in new or improved products / services for MSMEs.

FSR encourages grantees to propose ways of using grant funds to **leverage** additional funding (financial contributions, third party contributions, donated services or property etc.) from other stakeholders.

Implementing the abovementioned objectives will support FSR's Objective 3: Increased financial intermediation to support SME businesses and households for sustainable economic recovery. This includes (3.1) strengthened provision of financial services and products to SMEs, start-ups and retail customers including digitally delivered, and (3.2) increased range and capacity of providers, intermediaries, and facilitators of debt, equity, and other financial services.

As a result of grants implemented under this RFA, the following impact is expected to be achieved:

- Boosting sales and job opportunities for MSME clients through investments in new equipment/machinery or by acquiring equipment for medium or long-term use through operational leasing.
- A substantial increase in leasing services for MSMEs, reflected in both the number of MSMEs receiving leasing services (contracts) and the amount of financing provided by leasing companies.
- Attraction of additional financing and/or risk sharing from external sources by leasing companies, resulting in an increase of the MSMEs portfolio.
- Attracting new MSME clients who, without grant support, would be unable to access leasing services.
- An increase in the operational efficiency of the leasing company and the development of new leasing products for MSMEs.

The grantees are expected to achieve quantitative and qualitative indicators that will measure the success of the grant activity:

- Total value of MSME sales and exports increase.
- Total number of new verified jobs created by MSMEs.
- Total capital unlocked for Ukrainians businesses (capital made available as a result of the grant intervention that would not otherwise be available).
- Total amount of leasing financing provided to MSMEs by the grantee.
- Total number of new MSMEs using leasing services.

3. Розширити можливості надання лізингового фінансування ММСП, які без грантової підтримки не могли б скористатися цими лізинговими послугами.
4. Сприяти популяризації та маркетингу лізингових продуктів та рішень, покращенню обслуговування клієнтів, розробці нових спеціалізованих продуктів та послуг, а також розширенню асортименту ринку для лізингових продуктів.
5. Надати допомогу лізинговим компаніям у розробці продуктів та послуг, які безпосередньо сприяють зростанню ММСП, що призводить до появи нових і покращення існуючих продуктів/послуг для ММСП.

Проєкт FSR закликає грантоотримувачів пропонувати шляхи використання грантових коштів для **залучення додаткового фінансування** (фінансових внесків, внесків третіх сторін, безоплатно наданих послуг або майна тощо) від інших зацікавлених сторін.

Виконання вищезазначених завдань дозволить підтримати досягнення Мети №3 Проєкту FSR: Поглиблення фінансового посередництва для підтримки МСП і домогосподарств з метою забезпечення сталого економічного відновлення, яка включає (3.1) покращення надання фінансових послуг і продуктів МСП, стартапам і роздрібним клієнтам, у тому числі в цифровому вигляді, і (3.2) збільшення спектру і потенціалу надавачів, посередників і фасилітаторів боргового фінансування, фінансування прямих інвестицій та надання інших видів фінансових послуг.

В результаті реалізації грантів, наданих в рамках цього ЗПЗ, очікується досягнення наступних результатів:

- Суттєве зростання продажів та можливостей створення робочих місць для клієнтів з числа ММСП завдяки інвестиціям у нове обладнання/машини або придбання обладнання для середньо- та довгострокового використання через операційний лізинг;
- Суттєве збільшення обсягу лізингових послуг для ММСП, що відображається як у кількості ММСП, які отримують лізингові послуги (контракти), так і в обсягах фінансування, наданого лізинговими компаніями;
- залучення лізинговими компаніями додаткового фінансування та/або розподіл ризиків за рахунок зовнішніх джерел, що призведе до збільшення портфеля ММСП;
- залучення нових клієнтів з числа ММСП, які без грантової підтримки не змогли б отримати доступ до лізингових послуг;
- Підвищення операційної ефективності лізингової компанії та розробка нових лізингових продуктів для ММСП.

Очікується, що грантоотримувачі досягнуть кількісних та якісних показників, які вимірюватимуть успішність грантової діяльності:

- Зростання загального обсягу продажів та експорту ММСП;
- Загальна кількість нових підтверджених робочих місць, створених ММСП;
- Загальний обсяг розблокованого для українського бізнесу капіталу (капітал, що став доступним завдяки грантовій підтримці, який в іншому випадку не був би доступним);

FSR will work with applicants to identify any likely positive or negative impact on the environment in accordance with USAID regulations.

- Загальна сума лізингового фінансування, наданого грантоотримувачем ММСП;
- Загальна кількість нових ММСП, які скористалися лізинговими послугами.

Проєкт FSR працюватиме з учасниками конкурсу для визначення будь-якого можливого позитивного або негативного впливу на навколишнє середовище відповідно до процедур USAID.